

Budgetnotat for Klima- og Miljøudvalget for 2021 (august-mødet)

12. august 2020

Ved udvalgets møde den 2. juni 2020, punkt 97, forelå budgetnotat til brug for udvalgets indledende budgetdrøftelser. Nærværende notat er en opdatering af dette notat.

I notatet er først en kort beskrivelse af forslag til budget 2021 og særlige udfordringer og derefter en kort beskrivelse af forslag til ændringer i taksterne samt af produktivitetsstigning på udvalgets område. Budgetskema findes i bilag 1 til sagen.

Det er vurderingen, at COVID-19 vil have en effekt på udvalgets forventede regnskab, men det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at komme med et skøn over denne effekt, og hvad det vil betyde for budget 2021.

Det samlede driftsbudget for udvalget i 2021 udgør som udgangspunkt 88,5 mio. kr. (inklusive brugerfinansieret renovation og produktivitetsstigning). Det samlede anlægsbudget i Strategisk Anlægsplan for udvalget i 2021 udgør som udgangspunkt 3,2 mio. kr.

Klima- og Miljøudvalgets aktiviteter

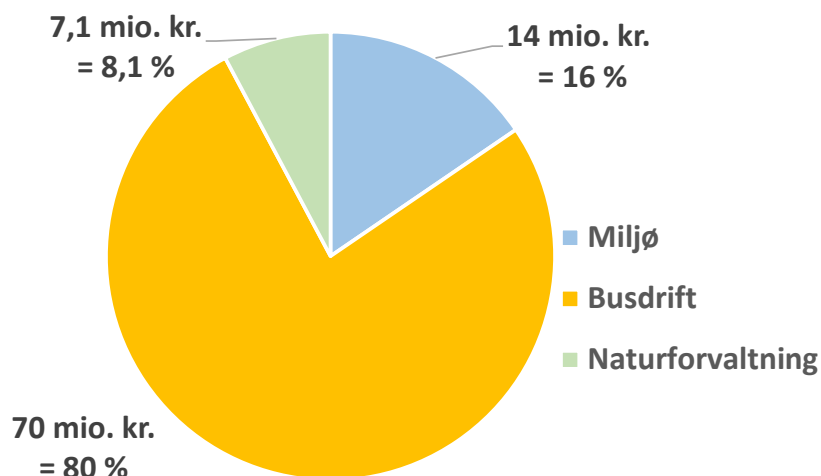
Klima- og Miljøudvalget varetager overordnet følgende opgaver:

- Klimaindsats, såvel CO₂-reduktion som klimatilpasning
- Strategisk energiplanlægning
- Myndighedsopgaver vedr. miljøgodkendelser, miljøtilsyn, badevandskontrol, grundvand- og drikkevandsbeskyttelse, vandplaner, jord, varme, spildevand og rottebekæmpelse
- Miljøforanstaltninger
- Naturforvaltning
- Busbestilling
- Renovation

Driftsbudgettet:

Budgetmæssigt fordeler Klima- og Miljøudvalgets nettodriftsudgifter i 2021 (uden brugerfinansieret renovation og produktivitetsstigning) på 91,6 mio. kr. sig som vist i Figur 1 på udvalgets fagområder.

Figur 1: KMU nettobudget 2021 (uden renovation og produktivitetsstigning)

Hertil kommer det brugerfinansierede område renovation med et udgifts- og indtægtsbudget i 2021 på henholdsvis 97,7 og 100,6 mio. kr.

Ændringer i budgettet siden junimødet skyldes primært den generelt reducerede P/L- fremskrivning.

Miljø og Klima

Området dækker overordnet lovpligtig miljøbeskyttelse samt Borgmesterpagt/energiplanlægning og klimatilpasning. Budgettet består af mange mindre områder, herunder vandløbsvedligeholdelse, vandplaner, tilsyn med virksomheder mv., spildevand, jord og drikkevands-/grundvandsbeskyttelse, miljøgodkendelser, rottebekæmpelse, klimafond, miljøpulje, citylogisk, investering i klimatiltag, stormsikring og endelig miljøvejledning/energiplanlægning.

Mulige driftsblokke

Bæredygtig mobilitet

Baggrund

På udvalgets møde den 2. juni 2020, punkt 86, blev der fremlagt et oplæg til temadrøftelse om bæredygtig mobilitet med henblik på udarbejdelse af en egentlig strategi og handleplan i 2. halvår. Arbejdet er bestilt i forbindelse med vedtagelsen af budget 2020. Oplægget viser muligheder for at fremme indsats, men gør også opmærksom på, at indsatserne vil kræve yderligere midler både til indkøb og facilitering, forhandlinger og partnerskaber. Hvis det ønskes, at ambitionerne skal hæves på området, kræver det en budgetforøgelse. Klima- og Miljøudvalget bad til sin indledende budgetdrøftelse på samme junimøde, punkt 97, om at der udarbejdes blokforslag for bæredygtig mobilitet.

Mulig bloktekst (samme som for Plan- og Teknikudvalget)

Der afsættes 5 mio. kr. årligt fra 2021 og frem til at øge ambitionsniveauet for bæredygtig mobilitet i kommunen med fokus på både CO₂-reduktion og bymiljø. Klima- og Miljøudvalget og Plan- og Teknikudvalget er på møderne i juni præsenteret for en vifte af muligheder, og dem vil Plan- og Teknikudvalget kunne prioritere inden for den aftalte budgetblok. Klimarådet kan give anbefalinger til Plan- og Teknikudvalget forud for udvalgets prioritering.

Natur

Området dækker overordnet naturforvaltning og grøn/blå indsats. Budgettet knytter sig til naturovervågning, naturpleje, basispleje af en række skove, søer, moser og strandområder mv., stier og publikumsanlæg, drift i forlængelse af Grøn Blå Strategi samt Fishing Zealand.

Mulige driftsblokke

Ændret arealanvendelse, ophør af bortforpagtning af visse arealer

Baggrund

På udvalgets møde den 2. juni 2020, punkt 92, blev notatet "Ændret arealanvendelse" fremlagt. Heri indgik muligheden for at udtage nogle kommunale arealer mellem Roskilde og Svogerslev samt i Veddelev af bortforpagtning, når aftalerne ophører i 2023. Arealerne vil kunne omlægges til naturdrift til glæde for de nærtboende borgere og samtidig bidrage til CO₂-optag og biodiversitet. Klima- og Miljøudvalget bad til sin indledende budgetdrøftelse på samme møde, punkt 97, om at der udarbejdes blokforslag for ændret arealanvendelse (se også anlægskblokke vedrørende *ændret arealanvendelse*)

Mulig bloktekst

Der afsættes 0,275 mio. kr. årligt fra 2023 og frem til 1) at neutralisere indtægtspost på Økonomiudvalget budget for bortforpagtning af kommunalt landbrugsareal mellem Svogerslev og Roskilde samt - om muligt - et areal ved Veddelev, i alt 0,225 mio. kr. og 2) at drifte områderne med 0,05 mio. kr. til Klima- og Miljøudvalgets budget, naturområdet. Arealet skal omlægges til naturdrift med rekreativ værdi til glæde for nærtliggende beboere og institutioner og samtidigt bidrage til CO₂-optag og biodiversitet.

Busdrift

Det samlede busbudget i 2021 og frem er ca. 70,3 mio. kr. årligt (uden rammeoverførsler og efterregulering til Movia). Størstedelen af budgettet er betaling til MOVIA for lokale busruter, herunder for de nye elbusser samt for flexturordning. Bestilling af busruter skal afgives til Movia med frist udgangen af oktober til iværksættelse 1. juni året efter. Forvaltningen forelægger en busbestillingssag på udvalgets oktobermøde.

En del af det samlede budget til Movia vedrører flexordningerne.

Den samlede udgift i 2019 til åben Flextur og Flexhandicap i Roskilde Kommune var på ca. 8,6 mio. kr., og det er ca. 1,4 mio. kr. højere end i 2018. Andelen af administrationsomkostninger for både Flextur og Flexhandicap er faldet lidt. Flexhandicap står for 54 % af udgifterne til den samlede flexordning i 2019. Den åbne Flextur er et godt alternativ til rutebusser med lav udnyttelsesgrad. Man skal visiteres til Flexhandicap. I Movias budget for 2021 er der indregnet et forventet mindre fald i udgifter til flexhandicap og en stigning i udgiften til den åbne flextur.

I 2019 var den gennemsnitlige udgift for Roskilde Kommune pr. tur:

- 103 kr./tur for ture med Flextur

- 172 kr./tur for ture med Flexhandicap (uden udgifter til visitation i Roskilde Kommune)
- 12,5 kr./tur for almindelige ruteture.

Mulige driftsblokke

Bus 201A (øget weekendfrekvens, særligt lørdag eftermiddag)

Baggrund

På udvalgets møde den 2. juni 2020, punkt 97, blev der bestilt et blokforslag vedr. øget weekendfrekvens på bus 201A. Linje 201A har årligt 1,25 mio. passagerer med 4 afgang i timen på hverdage og 2 afgang i timen i weekender og på helligdage. Ved at øge til 4 afgang i timen fra kl. 10 til kl. 17 om lørdagen er den forventede årlige passagerfremgang ca. 20.000 ekstra passagerer. De øgede billetindtægter som følge af den forventede fremgang i antal passagerer er regnet med i økonomioverslag. Beregningen er foretaget på en situation med normal passageradfærd, altså uden corona-effekter. Ved en bestilling i oktober 2020, vil kørslen blive implementeret ved køreplansskiftet i juni 2021. Således vil den økonomiske effekt i 2021 være 50 % af helårseffekten.

Mulig bloktekst

Der afsættes 0,25 mio.kr. i 2021 og 0,5 mio. kr. årligt fra 2022 og frem til at etablere 4 afgang i timen i stedet for 2 afgang i timen om lørdagen mellem kl. 10 og 17.

Ved i stedet at etablere 4 afgang i timen både lørdag og søndag mellem kl. 10 og 17 vil det medføre en udgift på 0,6 mio. kr. i 2021 og 1,2 mio. kr. årligt fra 2022 og frem. Den samlede forventede passagereffekt vil være ca. 35.000 ekstra passagerer om året.

Budgetmæssige udfordringer

Der er som udgangspunkt før COVID-19 balance i budgettet. Regeringen har i forbindelse med aftalen med kommunerne meldt ud, at ”*kompensation af trafikselskaberne mv. som følge af COVID-19 håndteres i et særskilt spor efter en model med direkte kompensation for realiserede nettomerudgifter, fx som følge af fald i passagerindtægter*”. Det gælder som minimum for 2020. For 2021 skal nettomerudgifterne formentlig dækkes af kommunen og indenfor den generelt øgede serviceramme.

På længere sigt - indtil situationen efter COVID-19 er fuldt normaliseret - forventes også merudgifter som følge af nedgang i passagertal. Der er endnu ikke konkrete skøn fra Movia på størrelsen af forventede ekstraudgifter til kommunerne i 2021 og årene herefter som følge af færre passager og indtægter herfra. Forvaltningen forventer dog umiddelbart, at beløbet bliver mindre end de 13 mio. kr., som Movia har skønnet for 2020 (jævnfør sag på Klima- og Miljøudvalgets møde den 2. juni 2020, punkt 99, ”*Orientering om økonomiske konsekvenser af Corona for busdriften*”).

Affald (brugerfinansieret område)

Affaldsområdet er brugerfinansieret. Det gælder generelt for det brugerfinansierede område, at indtægterne for hver af grupperne a) husholdninger b) virksomheder og c) kommunale institutioner skal svare til de faktiske omkostninger, der er forbundet med at drive ordningerne, set over en kortere årrække og på baggrund af en politisk beslutning - jævnfør affaldsbekendtgørelsen.

Affaldsområdet er et område under store forandringer. I de senere år er der kommet nye opgaver til affaldsområdet i Roskilde Kommune. Det drejer sig både om den besluttede mere omfattende sortering og behandling af affaldet i flere fraktioner, og at kommunale institutioner (KI) nu også skal affaldssortere.

Både i Roskilde Kommune og nationalt er der desuden øget fokus på udsortering og behandling af plastik, ligesom affaldsområdet forventes at stå overfor store forandringer, når regeringens nye klimamål samt aftale for affaldsområdet skal implementeres.

Byrådet vedtog d. 26. februar 2020, at sætte gang i et forsøg med husstandsindsamlet plast som forløber for en forventet indsamling af plast. Forsøget skulle være afviklet i løbet af sommeren 2020 - men er forsinket på grund af corona-perioden.

Budgettet for 2020 og frem er fastlagt på baggrund af en analyse af de første ca. syv måneder af 2019. Regnskabet for 2019 viste god overensstemmelse med analysen for udgiftssiden - men lavere indtægter end forventet i størrelsen 4 mio. kr. Indtægterne i budget 2021 er derfor korrigeret til at være 4 mio. kr. lavere end forventet i budget 2020 (alt andet lige).

Siden junimødet er der kommet en national afklaring af økonomien (DUT) i forlængelse af, at erhvervsaffaldsgebyret for virksomheder er afskaffet. Det betyder en forbedring på ca. 0,73 mio. kr årligt fra 1. januar 2019. I de fremlagte tal for affaldsområdet er det forudsat, at kompensationen tilføres det brugerfinansierede affaldsområde 100 % - både i midtvejsreguleringen og i budgettet fra 2021 og frem.

Dertil kommer en forhøjelse af udgiftsbudgettet og indtægtsbudgettet vedrørende genbrugsstationer med henholdsvis 1,15 mio. kr. og 1,38 mio. kr. årligt som følge af varslet stigning fra ARGO. Budgetterne skal forhøjes med disse beløb fra og med 2021 og frem, og stigningen er indregnet i de til augustmødet fremlagte takster.

Forventet regnskab for 2021 og årene frem er dermed ca. 2,8 mio. kr. mod tidligere ca. 7 mio. kr. i overskud (alt andet lige).

Budgetmæssige udfordringer:

Kommunen har en hensat forpligtelse vedrørende lovligheden af erhvervsaffaldsgebyret på det brugerfinansierede område renovation frem til og med 2018, som der ikke er givet bevilling til. Der pågår principiel retssag, hvis udfald kan have betydelige konsekvenser for alle kommuners affaldsøkonomi.

Anlægsbudgettet:

I forslag til Strategisk Anlægsplan 2021-24, som er vedhæftet, er der en række projekter på udvalgets område. Det drejer sig om midler til Grøn Blå Strategi, genopretning af vandløb og jordforurening.

Herudover er det helt store anlægsarbejde på udvalgets område midlerne til stormflodssikring, som blev afsat i 2014 og efterfølgende år - og som realiseres i disse år, dog forsinket i Jyllinge Nordmark som følge af klager. Indenfor vand- og klimatilpasning er der i budget 2021-24 desuden øget fokus på håndtering af regnvand med rekreativt fokus.

Den succesrige ordning med lånefinansiering af energirenoveringer som fx klimaskærm, belysning, LED og lignende fortsættes.

Mulige anlægsblokke

Pulje til ændret arealanvendelse, øget skovrejsning/natur (sammenhæng til driftsblokken om arealanvendelse)

Baggrund

På udvalgets møde den 2. juni 2020, punkt 92, blev notatet "Ændret arealanvendelse" fremlagt. I forlængelse af dette bestilte udvalget (på samme møde under budgetpunktet) blokforslag om hhv. ændret arealanvendelse (opkøb) og øget skovrejsning/natur. Initiativerne har flere samtidige mål for øje: CO₂-optag, rekreative muligheder, grundvandsbeskyttelse og natur/skov/biodiversitet. Klima- og Miljøudvalget bad til sin indledende budgetdrøftelse på samme møde, punkt 97, om at der udarbejdes blokforslag for pulje til øget skovrejsning.

Mulig bloktekst

Der afsættes 5 mio. kr. årligt fra 2021 og frem på Klima- og Miljøudvalgets budget til en pulje til opkøb af landbrugsarealer i samarbejde med forsyningselskaber, Naturstyrelsen m.fl. med henblik på at etablere skov og natur og opnå bedre biodiversitet, CO₂-optag og rekreativ værdi. Skovrejsning forventes så vidt muligt gennemført med finansiering fra statspuljer/forsyningspuljer/crowdfunding, mens driften i nogle tilfælde vil påhvile kommunen. Midlerne kan også benyttes til opkøb af lavbundsjord med henblik på CO₂-optag og etablering af natur. På sigt kan midlerne endvidere indgå i jordbytte-tiltag med fokus på CO₂-optag. Afløst drift: 0,5 mio. kr. årligt fra 2022 og frem.

Ladeinfrastruktur

Baggrund

På udvalgets møde den 2. juni 2020, punkt 87, blev der fremlagt et oplæg til strategi for ladeinfrastruktur. Oplægget viser muligheder for at fremskynde investeringer og initiativer på tre strategiske områder: 1) Klynger af ladestandere på offentlige parkeringsarealer 2) dobbeltudnyttelse af kommunale ladestandere og 3) partnerskaber der sikrer handling. Der peges endvidere på, at et projekt med ladestandere i Roskilde Havn kan sættes i gang hurtigt og vil være et naturligt første skridt sammen med etablering af lademulighed i hhv. Jyllinge og Viby. Hvis indsatsen på området skal fremmes, vil der være behov for anlægsmidler.

En nyligt udsendt ladestanderbekendtgørelse kræver, at kommunen på alle større P-pladser ved kommunens ejendomme sikrer ladeinfrastruktur inden 1. jan. 2025. Det vil være hensigtsmæssigt at efterkomme kravet

hurtigere og på flere af lokaliteterne som ladeklynger, frem for enkeltstående ladere. Dette krav fører i sig selv til udgifter for kommunen på omkring 10 mio. kr., og vil – hvis der ikke afsættes midler her – skulle afholdes af kommunens bygningsvedligeholdelsesmidler. De samlede udgifter kvalificeres i forbindelse med budgetforhandlingerne 2022.

Klima- og Miljøudvalget bad til sin indledende budgetdrøftelse på samme junimøde, punkt 97, om at der udarbejdes blokforslag for bæredygtig ladeinfrastruktur.

Mulig bloktekst (samme som for Plan- og Teknikudvalget)

Der afsættes i alt 10,5 mio. kr. i perioden fra 2021 til 2024 til at fremme etablering af ladeinfrastruktur i kommunen. I årene 2021 til 2024 afsættes årligt 2,5 mio. kr. til at etablere ladestandere på p-pladser ved kommunale bygninger – så vidt muligt i klynger og med adgang for kommunens borgere uden for institutionernes "åbningstid". I 2021 prioriteres det at etablere ladestandere i Viby i tilknytning til det kommende kulturhus samt i Jyllinge i forbindelse med den offentlige p-plads ved Jyllingehallerne. Der afsættes endvidere 0,5 mio. kr. i 2021 med henblik på at etablere en ladeklynge på Roskilde Havn samt mulighed for opgradering af de eksisterende ladestandere i bymidten. Eventuelle statslige puljemidler vil blive ansøgt med henblik på at geare de afsatte midler. I løbet af 2021 kvalificeres omkostninger for kommunen. Afledt drift: 0,9 mio. kr. årligt til drift af anlæg samt den tilhørende dialog og kampagner.

Takster

Takster og gebyrer på Klima- og Miljøudvalgets områder er dels en række takster for renovation for 1) husholdninger og 2) virksomheder, der frivilligt tilmelder sig samme ordninger som husholdninger og dels en takst for rottebekæmpelse. Både takster for renovation og rottebekæmpelse skal hvile i sig selv over en årrække. Takster og gebyrer på Klima- og Miljøudvalgets områder er som udgangspunkt fremskrevet med KL's pris- og løntal.

Derudover er den varslede stigning i omkostningerne til anvendelse af genbrugspladserne fra ARGO indregnet .

Kommunale institutioner opkræves separat for renovation.

Taksten for rottebekæmpelse i 2021 er reudceret sammenlignet med 2020. Det skyldes, at der ikke forventes så høje udgifter til kontrakt med bekæmper. Taksten for rottebekæmpelse i 2021 opkræves derfor med 0,033 ‰ af ejendomsværdien svarende til ca. 66 kr. mod 0,042 ‰ af ejendomsværdien svarende til ca. 84 kr. i 2020 for en ejendom med en ejendomsværdi på 2 mio. kr. i 2020. `

Der henvises i øvrigt til takstbladet på sagen.

Produktivitet og omplaceringer på Klima- og Miljøudvalgets driftsbudget

Produktivitetsstigningen på 0,412 mio. kr. vil blive forholdsmæssigt fordelt på fagområderne, da forvaltningen ikke finder grundlag for at skævvride mellem udvalgets områder. Forvaltningen har ikke på nuværende tidspunkt forslag til omplacering af budget inden for udvalgets fagområder.

I det fremlagte budget er den årlige reduktion i Klima- og Miljøudvalgets samlede budget på 0,18 mio. kr. - som følge af byrådets beslutning den 26. februar 2020 (altså efter vedtagelsen af budget 2020) om at tilføre 3,2 mio. kr. årligt til Nordskolen - også inkluderet. Den årlige reduktion er udmøntet forholdsmæssigt på de fire fagområder.